

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų 2025- Nr.
komisijai I 2025-06-11 Nr. P33-49

DĖL RITOS SIMANAUSKIENĖS KREIPIMESI IŠDĖSTYTŲ PRAŠYMŲ IR SIŪLYMŲ

Išnagrinėjome Jūsų 2025-06-11 raštu Nr. P33-49 pateiktą Ritos Simanauskienės kreipimąsi (toliau – Kreipimasis) ir teikiame nuomonę dėl Kreipimesi išdėstytų teiginių ir siūlymų dėl medžioklę reglamentuojančių teisės aktų pripažinimo netekusiais galios.

Kreipimesi teigiama, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. D1-266 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 258 „Dėl medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Medžioklės taisyklių pakeitimai) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. D1-265 „Dėl kanopinių žvėrių, kurių medžioklė limituojama, sumedžiojimo per 2024–2025 metų medžioklės sezoną limitų patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas dėl limitų) iš esmės buvo legalizuotas neproporcingai didelis gyvūnų kiekio sumedžiojimas, įteisintas medžiojimas naktį su naktiniais prietaisais, pakeitimais iš esmės buvo atsižvelgta išimtinai tik į pramoginės medžioklės entuziastų interesus, pakeitimais nėra užtikrinama tinkama gyvūnų ir gamtos apsauga. Prašoma Medžioklės taisyklių pakeitimus ir Įsakymą dėl limitų pripažinti netekusiais galios.

Kreipimesi teigiama, kad aplinkos ministras įtvirtindamas medžioklės pakeitimus „išgirdo tik norinčius žudyti iš pramogos (galimai kai kurie medžiotojai žudo iš bado), bet neatsiklausė visuomenės“. Informuojame, kad Medžioklės taisyklių pakeitimų projektas¹ ir Įsakymo dėl limitų projektas² buvo nustatyta tvarka patalpinti ir derinami Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Briedžių, kuriems Įsakyme dėl limitų nustatytas sumedžiojimo limitas 2024–2025 metų medžioklės sezonui, medžioklė baigėsi sausio 31 d., todėl šio įsakymo pripažinimas netekusiu galios neturėtų prasmės.

Kanopinių žvėrių, kurių medžioklė limituojama, sumedžiojimo limitus kiekvienoje savivaldybėje nustato atitinkamos savivaldybės medžiojamųjų gyvūnų sumedžiojimo limitų nustatymo komisija, sudaryta iš Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos, VĮ Valstybinių miškų urėdijos specialistų, privačių miškų ir žemės savininkus, medžiotojų klubus ir būrelius vienijančių organizacijų atstovų, todėl manome, kad sumedžiojimo limitas nustatomas atsižvelgiant į įvairių visuomenės grupių interesus.

2024–2025 metų medžioklės sezonu sumedžiota 2817 briedžių, t. y. sumedžiota mažiau briedžių, nei jų buvo sumedžiota 2023–2024 metų ar 2022–2023 metų medžioklės sezono metu³.

Žvėrių apskaitos duomenimis briedžių populiacija kasmet nežymiai didėja. 2020-2021 m. medžioklės sezone buvo suskaičiuota 19410 briedžių, 2024-2025 m. medžioklės sezone – 21049 briedžiai⁴.

Medžiojamųjų žvėrių apskaitos duomenimis, per pastaruosius 5 metus tauriųjų elnių populiacija Lietuvoje padidėjo daugiau nei 2 kartus – nuo 41266 tauriųjų elnių 2017–2018 m. medžioklės sezonu iki 85950 tauriųjų elnių 2023–2024 m. medžioklės sezonu. Išaugusi tauriųjų elnių populiacija daro vis didesnę žalą miškui, žemės ūkio pasėliams. Valstybinės miškų tarnybos duomenimis⁵ miško faunos pažeistų medžių daugėja. Valstybinės aplinkos monitoringo 2024–2029 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 527⁶ 1 priede konstatuojama, kad „kanopinių žvėrių gausa viršija leistinas poveikio miško ekosistemai ribas: kai kuriuose miškų masyvuose, kur kartu gyvena visos (trys) vietinės elnių žvėrių rūšys, faktinis žvėrių tankumas viršija leistinas ribas iki 8 kartų. Plėšrūnų nepakanka, kad natūraliai būtų sureguliuota kanopinių žvėrių ar vidutinio dydžio plėšrūnų gausa, todėl pastarųjų poveikis ekosistemoms reikšmingas neigiamas, neleidžia pasiekti natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos tikslų.“

Atsižvelgiant į tai, buvo priimtas sprendimas nebelimituoti tauriųjų elnių medžioklės, taip pat nustatyti ilgesnį jų medžioklės sezoną. Į Medžioklės taisyklių pakeitimų projekto derinimo su visuomene metu gautus pasiūlymus ankstinti tauriųjų elnių patelių medžioklės sezoną neatsižvelgta, „nes liepos mėn. elnių patelės dar žindo jauniklius, kurie yra visiškai priklausomi nuo motinos, sumedžiojus patelę, jauniklis žūtų, todėl tauriųjų elnių patelių medžioklė nuo liepos 15 d. negalima“ (Medžioklės taisyklių pakeitimų derinimo pažyma⁷)

Medžioklės taisyklių pakeitimuose medžiojamųjų gyvūnų, kuriuos galima medžioti ištikus metus, sąrašas papildytas dėmėtaisiais elniais ir Dovydo elniais. Dėmėtieji elniai, Dovydo elniai yra nevietinės rūšys, galinčios pakenkti vietinių gyvūnų populiacijoms ir ekosistemoms. Šie elniai konkuruoja dėl maisto ir buveinių su vietinėmis rūšimis, stebimas introdukuotų dėmėtųjų elnių poravimasis su vietiniais tauriaisiais elniais, gimsta hibridiniai palikuonys ir nuo to nukenčia tauriųjų elnių genofondas.

Kreipimesi nepagrįstai nuogaustaujama, kad nenustačius sumedžiojimo limito ar nustačius ilgesnį medžioklės terminą gyvūnai bus žudomi milžiniškais kiekiais. Viena iš efektyviausių priemonių norint suvaldyti afrikinio kiaulių maro plitimą yra drastiškas šernų populiacijos sumažinimas. Siekiant sumažinti šernų populiaciją, medžioklę reglamentuojančiais teisė aktais sudarytos išskirtinės sąlygos šių žvėrių medžioklei: šernų medžioklė nelimituojama, juos galima medžioti ištikus metus, leidžiama naudoti veiksmingas medžioklės priemonės, kurios yra draudžiamos medžiojant kitus kanopinius žvėris (prožektorius, pritvirtintus prie šautuvo, naktinius taikiklius), buvo skiriamos piniginės išmokos (iki 300 Eur.) už sumedžiotas šernų pateles. Tačiau šernų populiacija išlieka gausi, medžiotojai nemedžioja vyresnio amžiaus šernų patelių.

2020 m. atsisakius stirnų sumedžiojimo limitavimo jų populiacija išlieka stabili ir gausi – apie 170 tūkst. stirnų. Atsisakius tauriųjų elnių medžioklės limitavimo 2024-2025 m. medžioklės sezonu šių žvėrių sumedžiojimo tendencija išliko tokia pat kaip keletą pastarųjų metų – sumedžiojama 2-3 tūkst. elnių daugiau lyginant su praėjusiu medžioklės sezonu⁸. 2020-2021 m. medžioklės sezonu sumedžioti 9048 taurieji elniai, 2021-2022 m. medžioklės sezonu – 12472, 2022-2023 m. medžioklės sezonu – 14797, 2023-2024 m. medžioklės sezonu – 17056, 2024-2025 m. medžioklės sezonu – 19607 taurieji elniai.

Kreipimesi teigiama, kad Medžioklės taisyklių pakeitimais buvo įteisintas „neproporcingas gyvūnų žudymas naudojant pažangiąsias technologijas“, „medžiojimas naktį su naktiniais

prietaisais“, gyvūnai bus „medžiojami žiauriais būdais, kaip naktį nėsčia patelė apšviečiant prožektoriumi, naudojant masalus ir kt.

Informuojame, kad leidžiami ir draudžiami medžioklėje naudoti įrankiai ir priemonės yra nustatomi Medžioklės įstatymu⁹, todėl vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytu sistemiškumo principu aplinkos ministras negali leisti ar drausti medžioti kitokiais medžioklės įrankiais ar priemonėmis, nei nustatyta Medžioklės įstatyme. Dėl masalo naudojimo Medžioklės taisyklių pakeitimais buvo atlikti tik redakcinio pobūdžio pakeitimai sąvokoje „tykojant“ vietoje žodžių „natūralios kilmės masalu“ įrašant „natūraliu masalu“ (Medžioklės taisyklių pakeitimų projekto¹⁰ lyginamasis variantas).

Manome, kad Medžioklės taisyklių pakeitimai ir Įsakymas dėl limitų parengti vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatomis, siekiant užtikrinti racionalų medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą ir apsaugą.

Kreipimesi išdėstyti teiginiai dėl miškų naikinimo nesusiję su Medžioklės taisyklių pakeitimais ar Įsakymu dėl limitų, todėl nuomonės dėl jų neteikiame.

Aplinkos viceministras

Kastytis Žuromskas

V. Graičiūnas, +370 6466 8017, el. p. vilmantas.graiciunas@am.lt

1

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/96058d71401211efb121d2fe3a0eff27?positionInSearchResults=10&searchModelUID=ed9d33dd-8021-4d35-ae3e-f8b8c1ad5c6e>

2

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/de25a050499411efb121d2fe3a0eff27?positionInSearchResults=1&searchModelUID=94d68966-8e9d-4457-bca0-e70b83e8aea4>

³<https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/gamtos-apsauga/medziokle/sumedzioti-zverys-ir-pauksčiai/>

⁴<https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/gamtos-apsauga/medziokle/medziojamuju-zveriu-apskaita/>

⁵ Rezultatai - Valstybinė miškų tarnyba

⁶<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/810c7c60344d11efbdaea558de59136c>

⁷<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/23a6d53054b311ef9b12efafbf020f14?positionInSearchResults=4&searchModelUID=e4f5d214-7127-49da-81d1-086ca9dbf03c>

⁸<https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/gamtos-apsauga/medziokle/sumedzioti-zverys-ir-pauksčiai/>

⁹<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.A92E17FDCD13/asr>

10

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/96058d71401211efb121d2fe3a0eff27?positionInSearchResults=10&searchModelUID=30e84ae0-a6f4-44da-b0c4-30cfbcc4ed36>